

Kjærlighet bak burkaen

Ameldt av
Karen Frøslund Nystøyl
kultur@vl.no

22 310 310

Sulaiman Addonias debutroman *Kjærlighetens konsekvenser* ble nominert til the Commonwealth Writers' Prize for beste debutroman fra Europa og Sør-Asia. Samtidig er det en roman som underbygger mange av Vestens typiske fordommer mot islam.

Romanen foregår i byen Jidda i Saudi-Arabia, en av verdens mest konservative islamske stater. Ikke på grunn av, men på tross av, islam oppstår en kjærlichthetshistorie en varm sommerdag under et tre. Noe som i seg selv er ganske utrolig i et samfunn der menn og kvinner ikke har lov til å snakke sammen og heller ikke kan oppholde seg i samme rom uten å være gift eller i nær slekt. Kvinnene i Jidda går med burka i varmen. Men kjærlichtheten har sine veier.

Desillusjonert. Bokens hovedperson er Naser, en mann i tjuårene, opprinnelig fra Eritrea. Som barn ble han sendt til onkelen i Saudi-Arabia, fordi moren ønsket å gi ham og broren de beste muligheter. Minnet om et eritreisk samfunn med sterke kvinner er levende hos ham, kanskje fordi han som utlending i Jidda er avskåret fra enhver mulighet til å møte en kvinne. Naser er desillusjonert, han har aldri klart å godta de strenge islamske lovene som håndheves i landet. Han er muslim, men han husker sin afrikanske oppvekst og vet at livet kan være mye mer enn det Jidda med sine begrensede lover har å tilby. Han er en pen, ung mann, og dette har gjort ham til offer for begjær fra Jiddas kjærlichthetsgrigle menn. Får de ikke en kvinne, tar de en mann. Kanskje ikke rart Naser er nærmest apatisk. Det samme gjelder vennene. De sniffer lim fra pepsibokser og drikker parfyme – den eneste foramen for alkohol de kan få tak i. Sommeren er varm, livet er tørt og det aktive religionspolitiet er aldri langt unna.

Dristig jente. Helt til en dag. Naser sitter under treet sitt ute i gaten, og en gul lapp faller ned foran ham. Det er en kjærlichthets-erklæring fra en ung jente i burka. Hun har vært forelsket i ham lenge, og nå slipper hun en lapp foran føttene hans før hun haster videre. Det er en farefull ting å gjøre. Oppdages lappen av religionspolitiet, vil begge bli straffet offentlig. Naser forhekses av lappen. Han aner ikke hvem jenta er, men snart går hun forbi ham igjen med en ny lapp. Han kan ikke svare henne, det ville være alt for risikabelt. Men Fiore, som han kaller henne, er en aktiv og sterk sau-

BOK ROMAN

Sulaiman Addonia
Kjærlichthets konsekvenser

Oversatt av Morten Hansen
Aschehoug

Arabisk kjærlichthetshistorie som bekrefter vestlige fordommer mot islam.

diarabisk jente, og hun finner løsninger. Hun kjøper seg rosa sko, slik at han skal kunne skjelve henne fra alle andre jenter i Jidda. Hun geleider ham til et smug der det er tryggere å levere lapper. Gjennom listige og dristige planer får de til å møtes. De lever heftig, men farlig. Forfatteren har delvis samme bakgrunn som bokens oppdiktete hovedperson: Han er fra Eritrea, men er halvt etiopisk. En del av barndommen bodde han i flyktningleir i Sudan, og da han ble eldre, bodde og studerte han i Jidda i Saudi-Arabia.

Å leve i et konservativt samfunn med Koranen som grunnlov, vil være mildt sagt utfordrende for frihetssøkende mennesker som Naser. Religionspolitiets jakt og avstraffelser som beskrives i denne boken er helt sikkert reelle. Problemet er ikke at dette belyses. Problemet er heller ikke at islam som religion settes i et dårlig lys, for det må islam tåle, selv når den reduseres til lover uten åpninger for tanken.

Fiendebilder. Det problematiske er at vi får servert en roman hvis bakteppe bekrefter mange av vestens typiske fordommer mot islam. Ut fra boken er det vanskelig å vite om dette er et nøyaktig, og dermed skremmende, blikk inn i en, for oss, fjern verden. Eller om det er en velskrevet historie om forbudt kjærlichthet som løftes fram fordi den treffer vårt nye fiendebilde. Det er vanskelig å lese denne boken kun som en kjærlichthets-historie fordi den, naturlig nok, er preget av konteksten historien utspiller seg i.

Nå er ikke dette en dokumentar-bok, det er en roman. Om det samfunnet som skildres virkelig er slik vi får fortalt, er det til tider skremmende lesning. Like fullt viser boken at unge mennesker vet å finne løsninger når det er noe de virkelig tror på.

Vidar og dei andre i klassa, mobbar Viggo Veps fordi han er meir interessert i blommar, enn i å sjekke opp jenter.
Illustrasjonar frå boka

«Det er vanskelig å lese denne boken kun som en kjærlichthets-historie fordi den, naturlig nok, er preget av konteksten historien utspiller seg i»

Eit innblikk

Meldt av
Maren Kvamme Hagen

marenkh@vl.no 22 310 432

Vepsen
Viggo likar
blomster
bedre enn
bier. Det er ikke
lett i vepseland.

Viggo Veps bur i Bikubeveien 8 saman med mamma, pap-

BOK BARN

Ole Marius Araldsen
Viggo Veps

Illustrasjonar: Sigbjørn Lilleeng

Livro Forlag 2009

Fin bok for både foreldre
og små barn.

pa og 444 søstrer. I vepsane si verd er jenter matsankarar, og syg saft ut av blomane, medan gutane må gå på Casanovaskule, for å lære om korleis dei skal

i vepseverda

skaffe seg kone. Problemet er at Viggo ikkje er som dei andre dronane. Hans hemmelege hobby er å sanke mat, slik som jentene. Og han er meir interessert i blomar, enn i å sjekke opp jenter. Dette blir han mobba for. Men etter kvart oppdagar Viggo at han ikkje er den einaste guten som er annleis. Han oppdagar at Vidar, stormobbaren, også har skjulte interesser!

Venskap. Dette er Ole Marius Araldsen si første barnebok. Han har tidlegare skrive manus

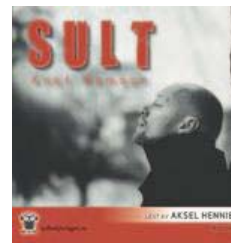
for ulike tv-produksjonar, blant anna «Hotel Cæsar» og NRK Super. *Viggo Veps* er ei koseleg historie om venskap. At Viggo står for sine egne meininger og interesser, gjer at resten av klassa innser at det er ok å vere annleis. I ein oppvekst fylt med merkevarer og press om konformitet, er dette ein fin moral å framheve.

Humre. Språket til Araldsen er enkelt og humoristisk, og dette kan nok vere ei fin bok både for foreldre og små barn. Det er

nemleg også noko for dei vaksne å humre over. Illustrasjonane er laga av Sigbjørn Lilleeng og driv historia framover med humoristiske framstillingar av vepsane. Lilleeng har menneskeleggjort vepsane. Vidar, som mobbar Viggo, har hanekam og t-skjorte med daudinghovud på, til dømes. Det er mange artige ansiktsuttrykk å finne på sidene. Illustrasjonane har mykje handling, og dei loftar historia.

Alt i alt er *Viggo Veps* ei morsam barnebok om venskap, som godt kan lesast fleire gongar.

LYDHØRT

LYDBOK
Knut Hamsun:
Sult
Lest av Aksel Hennie
Lydbokforlaget

SULT PÅ ØRET

Den som vil friske opp i sine Sult-fornemmelser i anledning Hamsun-året, har sjansen til å få det rett på øret. Lydbokforlaget har laget en ny utgave, der Aksel Hennie leser. Fra før av finnes Hamsuns berømte roman i en opplesning som Olafr Havrevold gjorde for NRK i 1959. Den ble utgitt på lydbok i 2002.

Den nye innlesningen er gjort av en ung skuespiller med håp om å gjøre romanen tilgjengelig for nye generasjoner. Den finnes derfor ikke bare på CD, men også i formatene Mp3 og Digibok. Dessuten har de tatt seg den frihet å endre nu til nå og etter til etter, men ellers er knapt et ord endret i teksten. Takket være Aksel Hennies måte å lese på, framstår boka nå nesten som samtidslitteratur. Selv var skuespilleren begeistret for teksten: «Jeg håper Hamsun skjønner hvor bra dette var da han skrev det!» sier han.

MARIANNE LYSTRUP

LYDBOK
Niels Fredrik Dahl:
Herre
Lest av forfatteren
Lydbokforlaget

HAN SOM ELSKET CAMILLA

Niels Fredrik Dahl har skrevet historien om Bernhard Herre, mannen som elsket Camilla Wergeland, men hvis følelser ikke ble gjengjeldt. Isteden ble han kjærlighetens medhjelper, en som bar beskjeder mellom Camilla og Johan Sebastian Welhaven. Dahl har skrevet boka med «et drivende språk», skrev vår anmelder. Hun bemerket videre at «Det er mye som er fint med denne romanen. Men hva som er fiksjon og hva som er virkelighet, hva som er innside og hva som er utside, vet egentlig ingen. Min største innvending er at romanen innholdsmessig til tider er monoton.»

Nå er historien utgitt som lydbok, og det er forfatteren selv som leser.

VÅRT LAND

LYDBOK
Helene Uri:
Den rettfærdige
Lest av Jan Grønli
Lydbokforlaget

HVA ER RETT?

Er det sikkert at det alltid er riktig å gjøre det som er rett? Helene Uri utforsker problemstillingen i sin nye bok *Den rettfærdige* som nå også foreligger som lydbok.

Vi møter Karsten og Marianne som gifter seg, får barn og så... er Karsten utro. For Marianne endrer dette alt. Hvordan skal hun kunne stole på denne mannen igjen? I sinne og bitterhet over sviket begynner hun å mistenke Karsten for mer enn utroskap. Kan han også ha gjort noe mot døtrene?

Dette er historien om en vond sak der alle blir tapere. Jan Grønli som leser, er en prisbelønnet og allsidig skuespiller med erfaring fra de fleste av landets scener, inklusive Radioteatret.

VÅRT LAND